

Informatie Ministerie van Defensie

Het ministerie van Defensie bestaat uit zeven defensieonderdelen: de Bestuursstaf, vier operationele commando's (Landmacht, Luchtmacht, Marine en Marechaussee) en twee ondersteunende defensieonderdelen; Commando Materieel en IT (COMMIT) en het Defensie Ondersteuningscommando (DOSCO).

De Bestuursstaf is verantwoordelijk voor het maken van beleid voor de gehele defensieorganisatie. De operationele commando's zijn verantwoordelijk voor de inzet en gereedstelling van militaire eenheden. Commando Materieel en IT (COMMIT) en Defensie Ondersteuningscommando (DOSCO) ondersteunen de defensieonderdelen bij de uitvoering door het leveren van producten en diensten.

Het doel van "Ondersteuning" is voor het Defensie Ondersteuningscommando even eenvoudig als omvangrijk: één loket, één ingang voor onze klanten en relaties om toegang te krijgen tot de dienstverlening. Dienstverlening is door het Defensie Ondersteuningscommando gepreciseerd tot het leveren van diensten en producten die binnen de dienstverleningscontext thuishoren. Dit betekent dat het Defensie Ondersteuningscommando alle vormen ondersteuning levert, die niet direct verbonden zijn aan een wapensysteem.

Bij de ondersteuning is het Facilitair Bedrijf Defensie (het FBD), als één van de bedrijven van het DOSCO, erg belangrijk voor het facilitaire domein. Het FBD is de interne leverancier/dienstverlener voor de interne klanten van het Ministerie van Defensie.

Locaties

De defensie organisatie is een grote, complexe organisatie en is verspreid door heel Nederland op ca. 140 locaties. Het betreft hier zowel hoofdlocaties en operationele kazernes als kleine locaties (bijvoorbeeld wachtposten). De Kromhoutkazerne in Utrecht is een PPS constructie en valt daarmee niet onder de scope van de aanbesteding. Eventuele toekomstige nieuwe locaties of PPS constructies zullen worden toegevoegd, mocht dit van toepassing zijn.

De ongeveer 80 hoofdlocaties en operationele kazernes kenmerken zich door de veelal omvangrijke terreinen met zeer veel losse gebouwen. Daarnaast is de diversiteit tussen de veelal oude gebouwen en nieuwbouw gebouwen ook zeer groot. Standaard kantoorlocaties zijn dan ook zeer weinig aanwezig en zijn beperkt tot officieel 5 locaties verspreid over het land.

Voorbeelden van de verschillende gebouwen, met de bijbehorende functionaliteiten zijn:

- Kantoorgebouwen, inclusief vergaderzalen, werkplekken;
- Bedrijfsrestaurants, kantines, bar, crewroom, gezamenlijke ontmoetingsruimtes;
- Woon- en slaapverblijven, inclusief gezamenlijke verblijven (legeringsgebouwen);
- Lesgebouwen;
- Verkeerstorens;
- Bewakingsgebouwen;
- Gezondheidscentra;
- Musea;
- Schepen;
- Bioscoopzalen en auditoria;
- Tijdelijke oefenlocaties.

De oude gebouwen zijn veelal niet voorzien van liften.

Naast de locaties in Nederland, inclusief de Waddeneilanden, bezit het Ministerie van Defensie ook locaties in het buitenland, o.a. in Duitsland (o.a. Münster) en in het Caribisch gebied (4 kazernes in Curaçao, Aruba en Steunpunt op Sint Maarten).

Voor het Caribisch gebied dient het meubilair in Nederland afgeleverd te worden, maar wel zeewaardig verpakt, zodat één en ander op de juiste wijze getransporteerd kan worden. Levering in Duitsland of zeer minimaal voorkomend op een andere Europese locatie dient tevens op de juiste wijze getransporteerd/ afgeleverd te worden.

Tevens is er met recente ontwikkelingen in de wereld, onder andere de oorlog in Oekraïne, een grotere mogelijkheid dat er meer buitenlandleveringen zullen volgen. Hierbij is een grote mate van flexibiliteit gewenst, omdat er geen kengetallen en overige planning hierover (op dit moment) bekend is. Wel is bekend dat de organisatie aan het veranderen is.

Ontwikkelingen Defensie

Defensie wil zich blijven conformeren aan de rijksbrede doelstelling om zo min mogelijk (nieuw) meubilair in te kopen en zoveel mogelijk gebruik te maken van de producten, onderdelen en materialen die al aanwezig zijn. Dit doen we op basis van de volgende uitgangspunten, op basis van onderstaande prioriteit:

1. Goed onderhouden en waar nodig repareren van het huidige meubilair, zodat dit langer gebruikt kan worden (repair);
2. Inzetten van reeds beschikbaar meubilair binnen de Rijksoverheid, via de Rijksmarktplaats (redistribute);
3. Refurbishen van bestaand meubilair uit de eigen organisatie, waarbij het meubilair opnieuw geschikt wordt gemaakt voor gebruik;
4. Aanschaffen van 'extern gebruikt' meubilair, dat nieuw is voor de Rijksoverheid maar eerder gebruikt is bij andere organisaties. Onderdeel daarvan is refurbished meubilair, waarbij het meubilair opnieuw geschikt is gemaakt voor gebruik;
5. Aanschaffen van nieuw meubilair, wat zo veel mogelijk voldoet aan principes van de circulaire economie:
 - a. Losmaakbaarheid en toekomstige herbruikbaarheid van onderdelen en materialen;
 - b. Toepassing van hergebruikt (repurposed en recycled) en biobased materiaal;
 - c. Een zo laag mogelijke milieu-impact

Hierboven al eerder aangehaald, is de organisatie complex en hierdoor zijn de interne klanten en de ontstane behoeftes ook zeer divers. Daarnaast is ook het huidige meubilair omvangrijk en erg gevarieerd. Hierbij is er tot op heden nooit een registratie in een overkoepelend systeem geweest, waardoor niet inzichtelijk is in welke staat het meubilair zich bevindt en waar het exact staat.

Op veel nieuw meubilair is in het vorige contract in de periode (2017 t/m 2020) een sticker met code ("tag"), met daarop informatie wanneer het is geplaatst en welk product het betreft, aangebracht.

Ook heeft Defensie in het verleden veel meubilair, dat is afgestoten door andere ministeries, van Rijksmarktplaats gehaald zonder registratie.

Alleen op globaal niveau (o.a. aanschaf nieuw meubilair) is dit inzicht gedeeltelijk te achterhalen.

Er is in de afgelopen jaren op zeer geringe basis gebruik gemaakt van de mogelijkheid om artikelen te onderhouden, te repareren.

In 2023 wil het FBD een meubelmakelaar aanstellen met als doel: inzicht meubelpark, herinzet oud meubilair. Nu gaat nog steeds veel meubilair naar de externe afvalverwerker (bij afgeschreven meubilair).

De samenwerking tussen het FBD (meubelmakelaar) en de externe leverancier(s) is vooral voor de toekomst gericht op basis van vertrouwen en partnership.

Binnen Defensie is het lastig om een heldere afgebakende scope en forecast te bepalen voor nieuwe behoeftes. Dit komt omdat de forecast niet langer dan een jaar inzicht geeft.

Voor de komende jaren staan onder andere de onderstaande projecten op het programma:

1. Diverse nieuwbouw trajecten, met diverse doeleinden van de diverse gebouwen; bijvoorbeeld ten behoeve van kantoren, maar ook gezondheidscentra, nieuwe bedrijfsrestaurants, diverse grote en kleine gebouwen. Hierbij worden ook kazernes gerevitaliseerd, waarbij oud (renovatie) en nieuw samenkomen.

2. Legeringsgebouwen (woon en slaapverblijven) worden opgeknapt (ongeveer 20 gebouwen per jaar, bestaande uit gemiddeld 120 slaapplekken, zowel 1-, 2- of 4 persoonskamers per gebouw) in samenwerking met Rijksvastgoedbedrijf. Voor de legeringskamers zijn hiervoor naar verwachting onder andere de volgende artikelen van toepassing:
 - Bureaustoel;
 - Lage tafel;
 - Lage stoel.
3. De inrichting voor het woonverblijf (huiskamer in het legeringsgebouw, gemiddeld 8 per gebouw en 20 gebouwen per jaar, totaal gemiddeld 160 woonverblijven). Voor de woonverblijven zijn naar verwachting de volgende artikelen van toepassing:
 - Loungemeubilair;
 - Eettafel en stoelen;
 - Bijzet tafel en stoel.
4. Bedrijfsrestaurants worden naar verwachting voorzien van nieuw gebruikt meubilair. Hierbij heeft de defensie cateraar een eigen visie met veelal specifieke behoeftes, waarbij uniformiteit en uitstraling en kleur erg van belang zijn.
5. Reguliere vervanging conform vervangingsplannen (deze vervangingsplanning zal nog worden opgemaakt, maar zal grotendeels bestaan uit reguliere vervanging, zoals bureaustoelen, bureau's, kasten, etc.).
6. Diverse schepen gaan in (groot) onderhoud, waarbij het vrijgekomen meubilair opnieuw beoordeeld moet gaan worden, eventueel herinzet, refurbish, etc. Hierbij werken de schepen met diverse deadlines.

In onderstaande tabel is een grove globale weergave van de huidige afname per perceel van de afgelopen 2,5 jaar. Aan deze aantallen kunnen geen rechten worden ontleend en is puur ter indicatie meegeven.

Aantal items			
Afname's in ordergrote per jaar per perceel	2021	2022	2023 Q1 en Q2
Perceel 1 werplekstoelen	6500	7000	3000
Perceel 2 plaat en vergadermeubilair	5000	5000	3000
Perceel 3 restaurant en terrasmeubilair	5000	6000	2000

Facilitair Bedrijf Defensie

Bij het FBD werken we elke dag hard om alle defensieonderdelen te ondersteunen. We leveren een grote variatie aan producten en diensten aan alle defensieonderdelen. Om het werk goed te stroomlijnen hebben we processen ingericht en het FBD opgedeeld in drie districten:

- Oost
- West
- Zuid

Op de laatste pagina's is het FBD, inclusief clusterindeling inzichtelijk gemaakt door middel van diverse schematische weergaves.

Het FBD op de locatie is het aanspreekpunt op de locaties in Nederland. Hiervoor is Hoofd Facilitair of het Hoofd Ondersteunende diensten van het FBD het aanspreekpunt. In het buitenland zijn hiervoor andere verantwoordelijken, zoals bijvoorbeeld in de Carib een collega van de Marine.

In elk district is de afdeling beheer & logistiek van het FBD verantwoordelijk voor het plaatsen van de bestellingen in het bestelsysteem (SAP Ariba). Dit gebeurt in overleg met de locatie.

In de tijden van bezuinigingen stuurde defensie zo veel als mogelijk op standaardisatie van de producten. Dit zorgde voor vaste producten in vaste catalogi. Deze vaste catalogi is gekoppeld aan het bestelsysteem SAP Ariba doormiddel van een koppeling naar de webshop omgeving van de

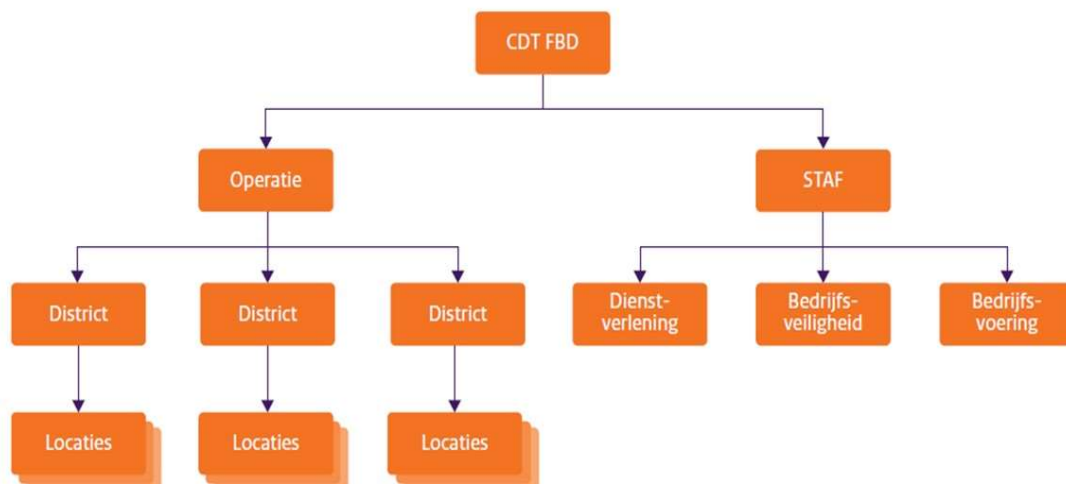
leverancier. Dit zorgt voor eenvoudige onderhoud-, bestel- en leverafspraken. In de afgelopen 8 jaar heeft dit geleid tot ongeveer 80% aan vaste catalogus artikelen en de resterende 20% artikelen betreft incidentele behoeftes die veelal gerelateerd kunnen worden aan speciale projecten, bijvoorbeeld bij nieuwbouw.

Voor de toekomst wordt ingestoken op een combinatie van standaard catalogus producten, bv. bureaustoelen, bureaus, vergadertafels. Voor de meer speciale opdrachten, vervanging van een complete verdieping of vervanging van meubilair in een bedrijfsrestaurant, dan zal dit worden gekoppeld aan inrichtingsvoorstellen en dus losse offertes. Wat is er nog beschikbaar, wat hebben we op voorraad staan, wat hergestoffeerd moet worden, en andere circulaire voorbeelden.

Deze laatste ontwikkeling met betrekking tot ontwerp en inrichtingsvoorstellen zal steeds belangrijker en grotere omvang gaan krijgen. Hierbij is voor de rol van architect, danwel regievoerder van belang dat tekeningen, ideeën in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgepakt door de leverancier en dat het FBD mee wordt genomen in de mogelijkheden.

Ook de optie om tijdelijk 'huur' meubilair te plaatsen, dient tot de mogelijkheden te behoren.

FBD

LOCATIES

District West		
Cluster	Hoofdlocatie	Sublocatie
Amersfoort	Bernhardkazerne	OT de Vlasakkers, Raccordement de Vlasakkers
	MRC Aardenburg	begraafplaats de Grebbeberg, Depot Klaphek, Dienstwoning Elst, LCW Rhenen, OT Doorn - Driebergen, OT Hoog Moersbergen
	Van Braam Houckgeestkazerne	Meldkamer Driebergen KLPD
Badhoevedorp	Koningin Máximakazerne	ADP Schiphol, Complex Badhoevedorp, DLP Cruiseterminal A'Dam (PTA), DLP General Aviation Terminal, Hangar Schiphol-Oost, Justitieel Complex Schiphol, Pompstation Schiphol, Brigade Noord-Holland
	Marine Etablissement Amsterdam	Antennelocatie IJmuiden, DLP Amsterdam haven, DLP Cruiseterminal IJmuiden, DLP Felisonterminal IJmuiden, DLP IJmuiden, DLP NS Amsterdam Eurostar, Fort aan de Ham, WP Paleis op de Dam
Den Haag FK	Frederikkazerne	Antennelocatie Scheveningen, Antennepark Noordwijk, Bezuidenhoutseweg 4-6, DLP Scheveningen, Kabelkelder Wassenaar, Logistiek Centrum Maaldrift, MMC de Kom, NCIA, OT vlakke van Waalsdorp, Rijksbedrijvenscentrum Rijswijk
	Koningin Beatrixkazerne	MEOB Roeleveenseplas, WP Catshuis
	Van Ghentkazerne	Afsl Europort, Brigade Zuid-Holland, DLP HVH Stenaline, DLP NS Rotterdam Eurostar, DLP R'dam the Hague Airport, DLP Rotterdam Europort, Kantorencomplex Maasland
Den Haag PKC	Majoor Jan Linzel Complex	
	Plein-Kalvermarkt Complex	Antennepark Ouddorp, BLP Pernis, Demag Middelharnis, Depot Pernis, Manifold Pernis, Woning Houtweg, WP Koninklijke stallen, WP Noordeinde, WP Paleis Huis ten Bosch, Woning Groningsestraat
Den Haag PKC	JIVC Maasland	
Den Helder	Complex Nieuwe Haven	Antennelocatie Huisduinen, Atjehloods, Complex Bassingracht, DLP Den Helder, Garagebox Terschelling, Georgische begraafplaats, Joost Dourleinkazerne, Marinekazerne Erfprins, OT Joost Dourleinkazerne, Razende Bol-Noorderhaaks, Zwembad Den Helder, Luitenant-Kolonel Maaskamp
Den Helder KIM	KIM	Buitenveld, Commandement der Zeemacht, Fort Harssens, Marinemuseum-Oude Rijkswerf
	MVK De Kooy	Antennepark Hoorn, Antennepark Huisduinen, Antennepark Julianadorp, Antennepark Schoorl, DLP De Kooy, MC Bergen, SB Petten, schietterrein Petten, Kazem den Oever 01, Kazem den Oever 03, Kazem den Oever 04, Kazem den Oever 05
Huis ter Heide	Camp New Amsterdam	Brigade Utrecht, Centrum Mens en Luchtvaart, Mass-Radarcomplex Soesterberg, MC Lopik, WP Drakensteijn, MPO Utrecht
	Du Moulinkazerne	Brigade Recherche, LC Kamp Soesterberg, Museumkwartier, OT Leusderheide, OT Oude Kamp, Sergeant-Majoor Scheickkazerne, Soldaat Ketting Olivierkazerne, Technology Center Leusden, SB Soesterberg
	Korp v Oudheusdenkazerne	Antennepark Eemnes, Centraal Militair Hospitaal, Landgoed de Zwaluwenberg, LC Maartensdijk
	Walaardt Sacre Kamp	

District Zuid		
Cluster	Hoofdlocatie	Sublocatie
Breda	Commando Luchtstrijdkrachten	Fitnessruimte Staf CLSK
	Koninklijke Militaire Academie	Chasse-Monument, Franse militaire begraafplaats, KC de la Reyweg, LCW Dongen, MC Genie basis depot, OT de vijf Eiken, OT Galderse Heide, OT Vrachelse Heide, para spr terr rechteheide, Post Breda, Seeligkazerne, Trip van Zoudtlandtkazerne
	Vliegbasis Gilze-Rijen	Aeroparc Rijen, Bos het Blok Hulten, DLP Moerdijk, Kamp de Kiek, MMC Kamp Alphen
Oirschot	GenM de R v S kazerne	Afsl Veldhoven, Afsluiter Best, Brits kerkhof, Daf testbaan, Depot Best, Dispersed site Vessem I, Kruispeel en Achterbroek, LC raccordement Acht, MC Lieshout, MC Veldhoven, OT Crayelheide, OT de Dellen, OT Oirschotse heide, OT Weerterheide, SB Weert, TLP Best 1, WL Brunssum Joint Force CMD
	Vliegbasis Eindhoven	Brigade Brabant-Zuid, DLP Eindhoven Airport, Ned Kerkhof
Roosendaal	Engelbrecht van Nassaukazerne	DLP Roosendaal station, Kon Wilhelminakazerne, Logistiek Centrum Rucphen, OT Rucphense heide, Overdiepsepolder, Tentenkamp
	Vliegbasis Woensdrecht	Antennelocatie Westkapelle, Antennepark Scharendijke, Brigade Scheldestromen, Complex Zandweg, LC Huijbergen, Marinekazerne Vlissingen, MMC Ritthem, OT Ossendrechtse heide, OT Woensdrechtse heide, DLP Ritthem / Vlissingen
Vredepeel	HV Nassau Ouwerkerkkamp	Afnorth International School, Afsl Linne, Afsl Wittem, APS Brunssum, APS Eggelshoven, Brigade Limburg-Zuid, Defensiekantoor Kerkrade, DLP Maastricht-Aachen Airport, Engels Oorlogskerkhof, Grensstrook N280 Roermond, Intl Conference Centre, Nationaal Indië-Monument, NIC Brunssum, Opslagterrein met loodsen, Residentie Cincnorth, Schietterrein St Pietersberg, Schinveldse Bos en Veld, Steenberg, US Army Garrison Schinnen, US Oorlogskerkhof, USAG Benelux
	Luitenant-Generaal Bestkazerne	Brigade Brabant-N en Limburg-N, Duits Oorlogskerkhof, Engels Oorlogskerkhof, Engelse begraafplaats Overloon, Post De Peel, WL NS Venlo
Vught	Van Brederodekazerne	District Zuid, Engelense Gat, Fort Crevecoeur, Kantoor Statenlaan, Lunettenkazerne, MC Driehuis, OT de Kamp, OT Langenboom, OT Vughtse heide, Springterrein Schaijk
	Vliegbasis Volkel	DVD Dienstkring Volkel, Engels Oorlogskerkhof, Schietbaan Heumensoord, War Cemetery Uden, WL Gennep / Goch A77

District Oost		
Cluster	Hoofdlocatie	Sublocatie
Apeldoorn	Koning Willem III Kazerne	Brigade Veluwe, OT Gorsselse heide, OT Het Grootte Veld 7, OT Scherpenberg, Parkeerplaats Apeldoorn, WP 't Loo Apeldoorn
Arnhem	KTOMM Bronbeek	
	Oranjekazerne	Airborne cemetery, Begraafplaats Jonkerbos, Brigade Oostgrens-Midden, Canadese begrpl Groesbeek, Complex Groot Heidekamp, Complex Klein Heidekamp, LC Duivelsberg, MLT Deelen, OT Arnhemse heide, OT Ederheide, OT Ginkelse heide, Oud-nieuw Vrijland
Assen	Johan Willem Frisokazerne	Brigade Oostgrens-Noord, DLP Groningen Eelde airport, Grensstrook A7 Winschoten, KC Assen, KC Veenhuizen, MC Coevorden, MC Oudemolen, MMC Coevorden, MMC Veenhuizen, OT Baggelhuizen, OT de Haar, SB Witten, WL Nieuweschans, WL Winschoten
	Willem L v Nassaukazerne	Antennepark Appingedam, Antennepark Schiermonnikoog, Antennepark Terschelling, Brigade Waddengebied, LC Eemshaven, OT Marnewaard, SB Breezanddijk, SB Marnewaard, UTC Marnehuizen, WL Delfzijl, Zendercomplex Burum
Darp	Johannes Postkazerne	Brigade Drenthe / Waddengebied, GenM Brugmanskazerne, KC Meppelerstraatweg 19, KC off hotel JPK, LC Steenwijk, MMC Ruinen, MMC Staphorst, OT Havelte Oost, OT Havelte West, WL Kantoor Hanzelaan Zwolle, WL ter Apel, Emplacement Steenwijk, IBT Centrum Zwolle
	Vliegbasis Leeuwarden	Antennepark Kornwerderzand, BLP Leeuwarden, Depot Leeuwarden, Lunia State, MMC Beetgumermolen, Obstakellichten Leeuwarden, Post Harlingen, Radarpost Noord te Wier, SAR Vlieland, Schietrange Vliehors, Woningen Vlieland, Zendercomplex te Ried
Ermelo	Legerplaats Ermelo	Antennepark Zeewolde, DLP vliegveld Lelystad, OT Beekhuizerzand, OT Ermelosche heide, OT Sparrendaal, SB Harderwijk, Werkplaats Nijkerk, WL Ermelo
	Legerplaats Harskamp	Infanterie schietkamp, MC de Driesprong, MC Harskamp, MMC Hoenderloo II, Post Harskamp
Stroe	Kamp Nieuw Milligen	Kamp AOCS Nw Milligen, OVG Convooi Nw Milligen, OVG Nieuw Milligen, Straalzender Nieuw Milligen
	Legerplaats Stroe	OT Garderenseveld, OT Stroese zand, WL Garderen
t Harde	Lkol Tonnetkazerne	Artillerie schietkamp, Legerplaats bij Oldebroek, OT 't Harde, OT Woldberg/vliegstrip, Raccordement 't Harde, Uitbreiding ASK
	Prinses Margrietkazerne	OT de Zande, OT Olst-Welsum, OT Wezeperberg